

Státní závěrečná zkouška oboru Edukační péče o seniory
Tematický okruh Gerontagogika

1. Gerontagogika – vymezení základních pojmů, zdroje gerontagogiky, vztah pedagogiky – andragogiky – gerontagogiky, charakter gerontagogiky, historický kontext gerontagogiky, dimenze gerontagogiky (preseniorská, proseniorská, vlastní seniorská edukace). Akční pole gerontagogiky – edukace, poradenství, péče, funkcionální a intencionální působení. Aktivizace. Animace. Formální a neformální péče o seniory – vymezení základních pojmů.
2. Objekt gerontagogiky – vymezení základních pojmů – senior, starý člověk, důchodce, třetí a čtvrtý věk, účastník vzdělávání. Stárnutí a stáří, členění stáří. Specifika seniorů jako účastníků edukace. Bio-psycho-sociální změny ve vyšším věku. Docilita.
3. Předmět gerontagogiky – cíle gerontagogiky, funkce edukace seniorů, edukace seniorů jako prostředek a/nebo cíl. Příprava na stáří. Tzv. druhý životní program. Kvalita života ve stáří. Možnosti vzdělávání seniorů. Formy vzdělávání seniorů. Instituce vzdělávání seniorů.
4. Specifika vzdělávání seniorů – motivace seniorů ke vzdělávání, podmínky a prostředky vzdělávání seniorů, znaky učení seniorů, bariéry ve vzdělávání seniorů, témata pro edukaci seniorů. Mýty o vzdělávání seniorů, ageismus, diskriminace.
5. Specifika edukace seniorů se zdravotním postižením – specifika seniorů se zdravotním postižením (senior se sluchovým postižením, senior se zrakovým postižením, senior s narušenou komunikační možností, senior s tělesným postižením, senior s kognitivním deficitem apod.), motivace seniorů se zdravotním postižením k edukaci, podmínky a prostředky edukace seniorů se zdravotním postižením, bariéry v edukaci seniorů se zdravotním postižením, témata pro edukaci seniorů se zdravotním postižením.
6. Komunikace v gerontagogice – specifika komunikace se seniory. Faktory determinující komunikaci se seniory, komunikační bariéry. Komunikace se seniory v kontextu akčního pole gerontagogiky – komunikace se seniory ve vzdělávání, péči, poradenství, funkcionálním působení.
7. Gerontagog – kompetence gerontagoga, odborná a osobnostní kompetence, požadavky na vzdělání, uplatnění na trhu práce.
8. Gerontodidaktika – didaktický proces, základní didaktické kategorie, cíle, metody, formy a prostředky, didaktické zásady.
9. Didaktické přístupy k edukaci, fáze didaktického procesu. Zkouška, ověření získaných znalostí a dovedností. Evaluace, hodnocení edukační aktivity.
10. Poradenství pro seniory – vymezení základních pojmů, oblasti poradenství pro seniory. Pomáhající a jiné poradenství. Základní a odborné sociální poradenství. Poradenství pro pozůstalé. Preseniorské, proseniorské, vlastní seniorské poradenství. Struktura poradenského procesu.

11. Edukace seniorů a péče o seniory v zařízeních sociálních služeb. Uplatnění absolventa oboru Edukační péče o seniory v zařízeních sociálních služeb. Adaptace na instituci. Animace instituce. Aktivizace seniorů v kontextu zákona o sociálních službách.
12. Trénování paměti seniorů – cíle, předpoklady a zásady trénování seniorů, formy a podoby trénování paměti seniorů, fáze trénování paměti. Mnemotechniky. Trenér paměti. Efektivita trénování paměti. Kognitivní trénink a kognitivní rehabilitace.
13. Aktivizace seniorů – arteterapie, muzikoterapie, poetoterapie, biblioterapie, ergoterapie a činnostní terapie, zooterapie, terapie pohybem, validační terapie,
14. Reminiscenční terapie – funkce vzpomínání, typologie vzpomínajících, využití vzpomínek v péči o seniory, formy reminiscenční terapie, principy reminiscenční terapie, reminiscenční aktivity.
15. Gramotnost ve stáří – funkční gramotnost, ICT gramotnost, resp. zdatnost, mediální gramotnost, zdravotní gramotnost, finanční gramotnost. Rozvoj gramotnosti ve stáří.

Zveřejněno dne 31. 10. 2022